

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljate je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠI

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Licealna knjižnica
1058 Ljubljana, Strossmayerjeva ulica,
II. drž. gimn. (Bpl.)

trtek. Na-
za neorga-
za inozem-
zna šte-
stvo „Pov-
“ ima s čla-

narino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po Din 2:50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Načrt novega šolskega zakona.

Učiteljsko naj izreče svojo kritiko. — Zadeva je nujna! — Poziv okrajnim učiteljskim društvom in članstvu. — Udeležite se vsi razprav in stavite predloge!

V današnji številki prinašamo nainovnejši načrt šolskega zakona, ki ga je izdelal za osn. nast. v ministrstvu prosvete prof. višje pedagoške šole v Zagrebu dr. Čajkovac.

S tem dajemo načrt v presojo in kritiko učitelstvu, ki naj stavi svoje predloge in nasvete. Katere naj poverjeništvo iznese Glavnemu odboru UJU.

Ocenijo naj se dobre in slabe strani načrta.

Vsekakor je treba upoštevati pri tem tudi stari projekt, ki je bil priobčen v 22. številki »Učit. Tov.« od 4. junija 1925 in izprememnevalne predloge k temu, ki so natisnjeni v 25. številki »Učit. Tov.« od leta 1925, ker so te izpremembe sestavljene na podlagi svoječasni predlogov in stališč okrajnih učiteljskih društev k nosameznim vprašanjem.

Enako je treba pregledati določbe uradniškega zakona v kolikor isti prepoveda posebne odredbe specialnim zakonom, da se dožene, ali se iste upoštevale v novem osnutku šolskega zakona, sicer jih je treba še vnesti.

Tehniško bi priporočili okrajnim učiteljskim društvom, da nemudoma določijo referente za sledeča poglavja in vprašanja šolskega zakona:

I. Smoter in učna obveznost (čl. 1. do 23. novega in 1.—20. starega načrta). II. Otvarjanje in vzdrževanje šole (čl. 24. do 44. novega in 21.—33. starega načrta). III. Nauk in učenci (čl. 45.—79. novega in 34.—55. starega načrta). IV. vrste, izobrazba in pravice učitelstva ter disciplinarni postopek (čl. 80.—112. novega in 56.—101. starega načrta). V. nameščanje in premeščanje, ocenjevanje učitelstva in poučevanje o šolskem zdravniku (čl. 113.—132. novega in 102.—119. starega načrta). VI. šolska uprava (čl. 134.—153. novega in 120.—142. starega

načrta). VII. šolski odbori in posvetovalne šolske korporacije (čl. 154.—187. novega in 143.—174. starega načrta). VIII. odnosi državljanov do šole, privatne šole in prehodne določbe (čl. 188.—211. novega in 175.—194. starega načrta).

Poleg teh je porazdeliti referat še v sledečih zadevah: IX. Činovniški zakon in osnutek šolskega zakona, ako so vnešena vsa poglavja, ki jih ima izpopolniti specialni zakon in v katerih dovoljuje čin. zakon izjeme in olajšave notem specialnih zakonov; X. v kolikor odgovarja novi projekt mišljenju, potrebam in zahtevam podeželskega šolstva in podeželskega učitelstva; XI. moderna šolska in prosvetna stremjenja v drugih državah ter njih zakonodaja in osnutek našega zakona.

Poseben referent naj bi prevzel primerljivo osnutka z ustavo, posebno z ozirom na I. oddelek z zakonom o občini, uravi ter ga primerjal s VI. in VII. oddelkom, kjer moramo manifestirati za svojo zahtevo ločitve šolske uprave od politične uprave in z zakonom o vojski, ki ga je posebno upoštevati z ozirom na vojaško službo učitelstva ter tožadevne naše zahteve.

Ti referenti naj se takoj lotijo dela. Okrajna učiteljska društva naj sestavljajo ankete, ki bodo obravnavale nosamezna vprašanja ter o tem razpravljajo tudi na zborovanjih, kjer naj izrazijo svoje zahteve.

Vabimo pa tudi vse posameznike, da sodelujejo, da se opolastijo v kraški obliki tudi v listu in potem svojih okrajnih učiteljskih društev pošlijo svoje predloge.

Glavno težišče dela je sedaj na okrajnih učiteljskih društvih, ki naj pokažejo sedaj svojo notranjo živlensko silo za pozitivno delo. Delo je nujno!

Izvršni odbor UJU pri ministru prosvete.

Novi učni načrt. — Osnutek novega šol. zakona. — Upokojitev z 32 služb. leti in 15%. — Polne doklade poročenim učiteljicam. — Prošnje učiteljevbeguncev. — Za učiteljske sirote. — Ureditev oddelka za Hrvaško. — Poročila iz min. za Narodno Prosveto.

Gospod minister prosvete je sprejel dne 22. novembra t. l. Izvršni odbor. Predsednik tov. Vlada K. Petrovič je iznesel sledeče zadeve:

1. Po mišljenju učitelstva in poverjeništev učni načrt za osnovne šole ni dober, treba ga je takoj popraviti. S sestavo novega učnega načrta bi bilo treba

LISTEK.

ALBIN ČEBULAR:

Šolske razstave.

(Bela Krajina.)

(Dalje.)

5. Vinica.

Takih zbirk je tudi treba pri sreskih šolskih razstavah, da bodo videli tudi meščani, ki ne pridejo veliko v dotiko s priprostim narodom, kakšne važne zbirke se vrše ter kako lepe so stvari. Obiskovalci bo prav veliko, saj je to njih zanimanje! Prav dobro si bodo zapomili ta in oni okoliš. Tudi ne bi bilo škoda, da bi romala potem ta razstava vsaj dekliških ročnih del, ki se lažje prevažajo, v Metliko poleg Črnomlja; zanj bi se zanimali tudi vnanji krogi — samo pomislimo, kako lepo zbirko je razložila »Slovenska žena« na letošnjem velesojmu v Ljubljani. Mislimo, kako bi se dalo še vse bolj izpopolniti!

6. Petrova vas.

Tudi učenci iz Petrove vasi so se pridružili razstavi, saj so tudi delali vse leto prav marljivo. Manjša dela so shranili kar med šipe, torej v okno učilnice, katero se nahaja v bolji senčni strani, da

ne pokvari solnce izdelkov, ker les na solncu odpusti, ker se razsuši in prične tudi pokati. Del je prav veliko zastopanih, kar kaže, da je bila v celni učencem ljubezen do dela, katera se zrcali tudi v vsakem predmetu, samem, ker je izvršeno s strogo pazljivostjo.

Tudi tu so že začeli z izdelavo hišnih števil, torej uporabno risanje na les. Ker je Petrova vas že precej obledeli v svoji ornamentiki, in je pričela g. upravitelica zopet oživljati in krepiti. Posebno dobro bi nam vedela povedati kaj se pravi delati oziroma pričeti, če ni kaj prijeti v roke. Pač pa bodo polagoma odstranene zapreke.

Omenimo tudi lahko na tem mestu še drugo vzbujanje in to je v gospodinjstvu, kateri tečaj se je vršil v zimskem času. Obiskan je bil prav dobro. Nekatere so gledale seveda kakor je že povsod navada, vso stvar »čez plot«; niso se mogle lotiti. Ko so pa videle kaj znajo že njih tovarišice, ei potem pa brz... Prav dobro so se izurile v tem kratkem času. Obravnavale so se v pretežni večini le take stvari, katere so izvedljive v tem kar ima kmet vedno pri rokah, samo uporabiti ne zna; če pa je naičesče tako prirejeno, da je komaj užitno. O, koliko je treba dela tudi še v tem oziru med narodom! Vse ima pri rokah —

neveriti posebno komisijo, pri kateri naj sodeluje tudi učitelstvo.

2. Osnova zakona, ki ga je sestavil dr. Čajkovac, vsebuje mnogo tega, kar je zahtevalo učitelstvo. Treba pa je še marsikaj vnesti, popraviti, zamenjati. Gospoda ministra prosim, naj odredi komisijo, ki naj to takoj stori. V komisijo bi bilo treba poklicati zastopnike vseh poverjeništev.

3. Gospoda ministra prosvete prosimo, da vnese v bodoči proračun odločbo, da prejme učitelstvo 15% dodatek na plačo že s 32 službenima letoma.

4. Istotako naj se vnese v proračun z l. 1927/28. člen, ki dovoljuje učiteljicam poročenim z državnimi uradniki, polne dražinske doklade.

5. Nadalje prosimo g. ministra prosvete, naj čimprej predloži ministrskemu svetu prošnje učiteljev-beguncev s Primorskega, da bodo nameščeni kot kontraktualni učitelji.

6. Ker je Glavna kontrola mišljenja, da po smrti matere-učiteljice otroci ne morejo prejemati pokojine, ako je tudi oče državni uradnik, prosim, naj se to izpodbija.

7. Gospoda ministra prosvete prosimo, naj vendar enkrat naredi konec neznosnim prilikam v hrvaškem odseku ministrstva prosvete ter zamenja nekatere osebnosti, ki imajo nepriateljske tendence nasproti članom UJU.

8. Končno naprošamo g. ministra, naj se daiejo vesti iz ministrstva pro-

svete za »Narodno Prosveto«, kakor se to vrši za ostale liste.

Gospod minister prosvete je odgovoril na vsa vprašanja v svojem enournem odgovoru, ki ga navajamo le v izčrpnem. Rekel je:

1. Mišljenje Izvršnega odbora UJU o učnem načrtu je prečital. Čudi se pa, da o nem ni razpravljala Glavna prosvetni svet, kar bo takoj naročil, da se izvrši.

2. Osnovo zakonov o srednjih, meščanskih in osnovnih narodnih šolah boče v najkrajšem času predložiti narodni skupščini. Vse izpremembe in popolitve naj se mu čimprej predložijo.

3. To točko bo podpiral, dočim bo šlo s 4. točko težje zaradi finančnih prilik.

5. Vprašanje učiteljev s Primorskega bo brz rešil. Priporočila pa da se temu protivi neko drugo ministrstvo.

6. Glede te točke meni, da bi se storila krivica onim, ki so plačevali za penzijski sklad, če se odličejo pokojnina otrokom. Ako se pokojnina ne da, se mora denar vrniti.

7. Prilike v hrvaškem odseku ministrstva prosvete bo rešil postopno.

8. Za vesti za »Narodno Prosveto« naj se obrača UJU do načelnika za osn. šolstvo.

Iz navedenega vidimo, da se Izvršni odbor resno trudi za izboljšanje našega položaja, šolstva in narodne prosvete. S tem je dal odgovor tudi na razna vprašanja in predloge, ki jih je prejel od poverjeništev.

Splošne vesti.

— Ali je mogoč vstop okrajnih učiteljskih društev v druga poverjeništa?

Udruženje Juzoslovenskog Učitelstva. Broj 1236. Beograd, 11. okt. 1926. god. Upravi Poverjeništa UJU Ljubljana. Na unit poverjeništa — Ljubljana: da li se pojedina sreska društva mogu, po svojoj volji, prijaviti za istu iz jednog a za pristup u drugo poverjeništa. Izvršni Odbor na sednici svojoj od 9. o. m. doneo je odluku: da se takav postupak ne može odobriti, sve donde, dok se pravila UJU ne izmene u tom smislu, i dok se sva poverjeništa s tim ne saglase. Sada bi to bilo sasvim protivno čl. 9. tač. b pravila UJU. Izveštavajući Vas o ovome, skrećemo Vam pažnju, da sprečavate takav rad pojedinih zborova, ako bi bilo takvih slučajeva u Vašem području, i da ne dopuštate nikakve promene u tom pogledu sve donde, dok ova pravila važe. S drugarskim pozdravom. Predsednik UJU Vlada K. Petrovič l. r. Sekretar Jov. Miličević l. r.

— Učiteljska naobrazba. »Narodna Prosveta« priobčuje v številki 91. v srbohrvaščini naš članek »Učiteljska izobrazba, kardinalna točka našega programa«, v katerem je opisano programno stališče sele ozreva sosveta Pov. UJU — Ljubljana 25. in 26. septembra 1926.

— Revizija učnega načrta. Na mnoga vprašanja nosameznikov in na sklep nekaterih društev odgovarja urednik »Popotnika« tov. P. Flerè, da ne more upoštevati izraženih želja ter odložiti priobčitev člankov glede učnega načrta, ker pride ta bržčas v najkrajšem času pri ministru prosvete v revizijo. Tei pa bodo služile tudi pripombe, ki jih je oziroma jih še bo poslalo tudi slovensko učitelstvo.

— Srebrna poroka. Tovariš Adolf Rosina, šolski upravitelj v Ormožu, je obhajal s svojo sorozo v ožjem krogu svojo srebrno poroko. Naše čestitke!

— Šolska upraviteljska, ki so preliela šolske lekarne in Kosmosova učila.

samo prirediti si ne zna. Krivda ni njegova, ker se nima kje naučiti, pa tudi učiteljeva ne, ker učitelj je tudi človek, ne pa stroj. Treba je smotrno ureditve ter nekaj podpore, da se stvar lahko vrši in dovrši, saj veste da gleda vsak človek vsako novoustnavljajoče se delo postrani, mrzlo, dokler ne vidi v niem pravega ognja, ki zavori z visokim plamenom.

Da se vrši v šoli v polni meri tudi risanje, so nam potrdili izdelki na deskah, ker so morali biti preje narejeni osnutki in predvaja na papir, ki je pa bil risanka.

Dasi je prihitela šola med razstave letos prvič in ne bi radi pozrešali drugo leto, ker pričakujemo z zanimanjem nadaljnje delo.

7. Bojanci.

Hribček s kupčkom hiš — to so naši Bojanci, kateri so zelo znani, ker tukaj je popolnoma samosvoji tip, kateremu enakega ne zaslediš v vsi Beli Krajini. Krajin šolski svet je sila naklonjen šoli, zato se na tudi vidi povsod napredek. Res, da znao čitati in pisati malčki v cirilici, toda v izdelkih ne zaostanejo za našimi. Učenci so modri, s prižganimi očmi s čelom naprej. Vedno so ti zanosleni. Niti malo si ne privoščijo odmora.

Kamor se ozreš po učilnici povsod samo njih izdelki. Razne slike; boji, smrti, venčanja in radovanja so položene na steklo, katero je prekrito na robu in ničera pročelnih strani s črnim trakastim papirjem. Slike izgledajo prav okusno v teh nežnih papirnatih okvirjih. Pač pa opazimo tudi nebroj zemljepisnih slik, ki služijo za ponazoritev krajev, da si jih učenec laže vtisne v spomin, v bolj živo predstavo, da so mu živi mejniki. Tudi veliko okvirjev so naredili iz kartona, ga prevlekli z gumijem ali klejem, nabrali črvenine raznobarnih steklenic, te kose zdrobili na manjše kosce ter z njimi nosili ploskve. Pa kako se to sveti — prav kakor brušena zrcala!

Lebo je narejena tudi na zelo priprost način vaza iz steklenice; steklenica kateri se je odbil vrat ni več za uporabo; tako so torej vzeli. S pečatnim voskom so jo pokapali, tako da so nastale nekake male lise. Na srednji del so prilebili izrezan del kake razglednice ter tudi isto pritrčili, da se je tesno oklenala stene steklenice. Ko je bilo vse suho so pa pobroncirali. Nikdo ne bi sedaj več veriel, da je to tista ničvredna steklenica, katero smo imeli neje v rokah. Tu se ravno vidi kaj se da vse narediti, pa z najmanjšimi stroški.

(Dalje prihodnjč.)

prosimo, da takoi poravnajo račune, in sicer za lekarne po priloženih čekih — učila pa potom šolskega uravnavilstva v Cerkljah, ker ima Slavonska banka od svojemu obračun. Več ko polovico šol se ne zaveda važnosti šolske higijene. Še manj pa dolžnosti napraviti naši deci. Vsaj tam bi se zganili, kjer nič ne stane! Besedi je bilo dovolj, izkažimo se še v delu! — Za Učit. konvikt I. L.

— **Liutomer.** Sreskemu šolskemu nadzorniku g. Fr. Karbašu je 24. novembra umrla hčerka Zlatka. Naše sožalje!

— **Gospa Nina Ivaničič-Deu,** upokojena učiteljica v Liutomeru je obhajala pred kratkim 50-letnico bivanja v trgu. Učiteljica je tukaj celih 40 let ter je vzgojila nebroj vrlih žena in deklet. Ključno stanovsko in narodno zavedni ljubiteljki: Še mnoga leta!

— **Novo razvednice** so izšle v založbi Učiteljske tiskarne, Razvednice so delo našega akad. slikarja Maksima Gaspariča. Gasparičevi motivi so postali pri nas splošno priljubljeni. Serija šestih razvednic, ki je pravkar izšla, predstavlja naše narodne motive. Slovenka, Lena Vida, Mlada Breda, pomlad, Slovenec in kmetovo svadbo. Razvednice so okusno izdelane, v letem barvotisku, ki ga je Učiteljska tiskarna prav dobro izvedla. Pestre barve, ki se harmonično skladajo, vzbujajo prijetno pozornost in denejo prijetno tudi očesu pri pogledu na celo serijo. — Umetniški izdelek te serije je pravi vrstnik serije »Stara Ljubljana«, ki jo je v razvednicah izdala Učiteljska tiskarna leta 1923. — Razvednice se dobe v knjižarnah in tobakarnah in priporočamo občinstvu, da pridno seva po njih ter uporablja domače, mesto tujih razvednic.

— **Današnja številka** je zakasnela zaradi priloge šolskega zakona. Zaradi praznika prihodnji teden v sredo izide list dan kasneje.

— **Težki tisočaki gredo za zdravlila,** pa še je vse bolno. Že pri otrocih se začne: zaostalost v rasti, bledolichnost, da celo nervoznost so vsakdanji pojavi. Kje so vzroki? Pri otrocih morajo biti predvsem v napačni prehrani. Ali jim ne dajete porosto strupov? Kaj dobijo Vaši otroci za zajutrek, za užitino? Ali veste, da je prava kava strup? Ali poznate Žiko? Ali vam je znano, da otroci, ki pijejo Žiko, ne poznajo bledice, da so zdravi kakor dren?

Nova napredovanja, imenovanja, upokojitve itd.

— **Premeščenje.** Vinco Möderndorfer iz Mežice k Sv. Barbari v Hal. O tem premeščenju še izpreverovimo).

— **Upokojeni** so po čl. 139. in 141. **Ferdo Juvanec, Mihael Kosec, Ivana Kozjak-Simončič, Ivan Maharič, Franja Lunder, Ernestina Hofmar-Rekar, Jakob Medved, Ludmila Abram, Lavoslava Abram, Hedvika Malavrh, Apolonia Faturo, Ivana Nagu-Zalokar, Olga Wurner, Elizabeta Jesenko, Marija Farčnik-Verbar, Marija Turnaj-Kocitančič, Alojzij Bajec, Karel Barle.**

— **Ukazno so postavljani:** v Kastvu Ante Azulović, v Ribnici Venčeslav Čopič, v Dobrničju srez Novo mesto Rudolf Arnšek, pri Sv. Duhu nad Blokami Marija Šteblaj-Sirnik, v Kranju Zdravko Švikaršič, v Telčah srez Krško Ivana Preželj, v Murski Soboti srez Murska Sobotna Vekoslav Španger.

Polemika.

— **Mnenje k »Odkriti tovariški besedi« in »Brez zamere«!**
(D dalje.)

Kakšen pa je nauk ča misli učitelj na nedeljo ki jo bo orešameval? Da se pa dobe še ljudje, ki izprečijo besede: »Ko sem jaz hodil v šolo sem več znal, pa je bil en sam učitelj, danes pa zna moj naglavac manj čeprav je 8 učiteljev(ic)« je dokaz nomanjkanja izobrazbe in jaz bi tako ljudi primerno nudil da nisro sedaj v časih, ko se je učil samo »a in »u«, malo računstva itd. Slučaji pa so lahko na šolah da je otrok nesposoben za višji razred, sedi v istem razredu toliko časa, da je star 12 let in kai se nauči v ponavljalnji šoli je tudi znano. Verjetno pa je, da znao starejši ljudje več kot mladina in tega ne bo iz logičnih vzrokov nihče neiral! Kar se je zgodilo na eni šoli glede zborovani to je čnt vesti in tega ne bi jaz javno napisal to so izredni slučaji! Pač pa bi bilo posebno poveljavie o kulturnem delovanju učitelja izven šole in tu so si mnemja obeh tovarišev kontrarna. Tov. Laiovic zastopa

stališče. »da mladi učitelj z malimi izjemami ne uživajo tistega spoštovanja ki bi ga morali imeti. tov. Šegula na povdaria, da trpi pri tem nauk če učitelj dela izven šole in ravno v tem oziru je treba odkrite tovariške besede: Mladi učitelji smo že dostikrat slišali in čitali, da pri mladih učiteljih ni opaziti onega veselja za izvenšolsko delo, kot ga imajo starejši, kar moramo odločno zavrniti! Resnica je da je učitelj nastavljen za šolo ne za kulturno delo izven šole, in dolžnost naša je v prvi vrsti šola in učitelj bo prosti čas posvetil tudi prosvetnemu delu v tem ali onem smislu, saj se bo brezdvomno pri tem delu sam izobraževal in izpopolnjeval in žel z duhom časa napreči za kar vidi možnost in veselje, sicer je tak učitelj za šolsko sobo ne pa vzgojitelj mladine ali naroda! **Najlepša prilika je pri Podmladku Rdečega križa, ki ima zaliboh tako malo zaslonbe!** Gotovo pa je da naide učitelj pri prosvetnem delu svojo zabavo izobrazbo in duševno hrano in tega ne bo nihče oporekal- Tov. Šegula je za svojo osebo, da šolska oblast prepove učitelju vsako kulturno delo, dokler ni v vestnosti nedotakljiv in temu mislim nihče izmed nas ne bo oporekal, samo vrašanje je v koliko je to mnenje upravitelja upravičeno!! Možno pa je da učitelj v uravnavilju ne dobi vzporeda za eno ali drugo panogo izvenšolskega delovanja! Če pa je v nekaterih krajih ukoreninjeno mnenje, da je učitelj primoran za izvenšolsko delo je pa popolnoma drugače in v teh slučajih bo vsak sam uvideno usmeril korak. **Gotovo pa je, nai ne bomo samo učitelji, ampak bodimo iz lastne volje vzgojitelji mladine in naroda in ne priouščajmo našo mladino po izstopu iz šole iz evidence nudimo tudi svoje zmožnosti predprostemu narodu vkljub temu da je to delo neplačano in nehvaležno. Imamo na zavest da smo koristili narodu in da smo v najsibših časih ohranili vsaj trohico idealizma! — Jesenice, v oktobru 1926. — St. Mrovlic.**

Naša društvena zborovanja.

Anketa o urejevanju Učiteljskega Tovariša. — Okrožnica poverjeništvu na okrajna društva. — Mnenje članstva. — Razprave o novih učnih načrtih še niso zaključene. — Delovanje pedagoških krožkov.

ANKETA O UREJEVANJU »UČITELJSKEGA TOVARIŠA«.

Poverjeništvu je razposlalo na vsa okrajna učiteljska društva pod števil. 256 sledečo okrožnico:

»Na sei ožiega sosveta dne 26. septembra 1926 je bil sprejet predlog urednika »Učiteljskega Tovariša«, nai se na eni prihodnjih sei razpravlja o urejevanju »Učiteljskega Tovariša« kot posebni točki.

Da bo mogoče upoštevati želje čim širšega kroga članstva, prosimo, da tudi tamošnje društvo sporoči želje, ki jih ima članstvo v tem oziru. Navedejo nai se vsi nedostatki in daio tudi obenem nasveti, kako si želi članstvo, da se list oreuredi.

Poverjeništvu bo upoštevalo želje članstva, kolikor bodo izvedljive in bo na eni prihodnjih sei napravilo v tem oziru primerne sklepe.

Predloge je doposlati do 20. novembra t. l. Ako društveno poročilo izostane, bo smatralo poverjeništvu, da društvo nima tozadevno nobenih zahtev.

Iz društvenih poročil je razvidno, da so se člani odzvali in omeili samo na kritiko ni pa pozitivnih nasvetov, kako nai se list oreuredi po želji članstva.

Tem potom vabimo k anketi o urejevanju in povzdijem »Učit. Tov.« tudi vse dopisnike, ki nai izrazijo svoje mnenje. Ob tej priliki nai sporoče uredništvu »Učit. Tovariša«, ako bi bili pripravljeni sestati se v to svrhu tudi k ustni anketi na sestanek.

Vabila

= **SLOVENJEBISTRIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v soboto, dne 11. decembra na Pragerskem. Izven običajnih točk je na vzporedju tudi razgovor o odlokih P. br. 5389/5 in drugih dopisi. Glavno točko zborovanja na tvorj predavanje profesorja G. Šilha: »Psihoanaliza in vzgoja«. — Kdor še ni poslal pristopne izjave, nai jo prinese s seboj, da bomo s članstvom na jasnem! — **Predsednik.**

= **LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v ponedeljek, dne 6. decembra 1926 točno ob 8. uri dopoldne

Ferijalni Savez učiteljstva.

SLAVKO MROVLJE:

FERIJALNI POKRET IN UČITELJSTVO — CILJI IN SMERNICE.

Poučna ekskurzija jugoslovenskih učiteljev-ferijalcev po Čehoslovaški je za nami! 9. avgusta t. l. se je vršil ob priliki kongresa UJU v Beogradu sestanek, h kateremu smo povabili tudi centralnega tainika F. S. Glavna točka dnevnega reda je bila, ali stvorimo samostoini F. UJU, ali se združimo z F. S., kakor smo bili pred enim letom. Lansko leto smo v znak protesta započeli samostoino ferijalno vibanje in kljub temu, da nismo formalno ustanovili F. UJU, smo napravili letošnje ekskurzijo po točnem programu pred dvema letoma. Podpisani te na podlazi dopisa Upravnega odbora F. S. meseca maja zastopal stališče, da se priključimo F. S. iz teh razlogov:

1. Izvoljen je bil pri letošnjem kongresu F. S. v Splitu popolnoma nov upravni odbor, v katerem je predsednik in član odbora profesor in se bo brezdvomno izpopolnil z zastopnikom nas učiteljev.

2. Naš projektiran F. UJU bi bila sekcija ferijalnega UJU, in kot ferijalci bi imeli veliko več zaslonbe bodisi glede kolonij itd. pri F. S., medtem, ko bi jih morali sami šele stvoriti, kar bi bilo v dovoljnem času nemogoče, kdor pozna nabiranje in uspeh za ferijalni sklad. Za časa našega samostoinega pokreta nismo preieli ni ene pare: to je dokaz, da bi morali s članarino kriti komaj organizatorične stroške, kai šele kolonijo!

3. Upati je in pričakujemo, da dobimo kolonijo ob morju samo učitelji-ferijalci v počitnicah.

4. Veliko večja možnost je, da si priborimo četrtinsko vozno ugodnost vsaj takrat, če napravimo skunno ekskurzijo po naši državi, kakor smo napravili prejšnja leta.

(D dalje prihodnjč.)

Kulturni krožki:

+ **Pedagoški krožek v Prekmurju.** Dne 7. novembra je črenševski pedagoški krožek zboroval prvičrat v novem šolskem letu. Posetil je sestanek sreski šolski nadzornik g. Leo Cepuder. V daljšem referatu je novdarial potrebo pedagoških krožkov, kai nai članstvo izmenjava svoje misli o šolskem in izvenšolskem delovanju. Posebno nai svoj debato, ki je izboren pospeševatelj logičnega mišljenja ter siurnega govorenja. Priporočal je učitelstvu smotrno nadaljnjo izobrazbo ter poplabilianje v osnovnošolske probleme, kai te tedaj bodemo ustvarili tisto slovensko narodno šolo, ki bo dala našemu naraščaju poleg prave umske izobrazbe tudi dobro vzgojeno voljo ter se za vse leno in blavo sprejemljivo srce.

Na sestanku je predaval tudi tov. A. Krens o metodi petja ter tov. F. Schneider o zgodovinskem pouku in novem učnem načrtu.

Obžaluoč slab obisk se je članstvo razšlo. Za prihodnji sestanek pričakujemo več zanimanja za naša stanovska vprašanja ter zato polnoštevilno udeležbo.

Tainik.

Poročila:

+ **Kamniško učiteljsko društvo** je zborovalo v ponedeljek, dne 15. novembra 1926 ob pol 10. uri v Kamniku. Od 81 članov jih je bilo navzočih 49.

Po otvoritvi zborovanja in pozdravu vseh navzočih je omenil tovariš predsednik nai se oni člani, kai so zadržani in se zborovanja ne morejo udeležiti, opravičilo pismeno.

Nai so se prebrali došli dopisi. Zapisnik zadnjega zborovanja se je odobrili. Glede tovarišev, kai ne plačujejo članarine, se je sklenilo, da se jih ponovno tiria z omombo, da se sicer neopravna članarina iztiria sodniškim potom.

Referat tovariša Belina: »Spisje na osnovni šoli«, se je z zanimanjem vzel na znanje.

Predlogi: 1. Udruženie jugoslovenskega učiteljstva, poverjeništvu Ljubljana nai ukrene potrebno, da se deklaracijski in antideklaracijski spor umiri in uredi ter se spravi v naše vrste zonet sloga.

2. Naše stanovsko glasilo »Učiteljski Tovariš« nai odslej objavlja imenoma vsa premeščenja po čl. 71. Objavlja nai redno tudi imena onega učiteljstva, kai je na razpoloženi s plačo, zraven pa šole, kai ni ali pa primanjkuje učnih moči. (Skromna opazka uredništva: Premeščenja po čl. 71. lahko uredništvo objavi le tedaj, če mu te sporoče prizadeži, oziroma društva; enako je glede učiteljstva na razpoloženi in pomankanja učnih oseb. Žalostno so na izkušnje, da se mnovo zahteva nihče pa nihčesar ne poroča)

3. »Učiteljski Tovariš« nai ignorira vse napade političnih listov, nai nai ne odgovaria in tudi ne sprejema dopisov in objavlja notic s politično tendenco.

4. Boljši referati iz učiteljskih vrst nai se ponatisnejo v podlistku.

5. Kritika nosameznih literarnih del nai bude strogo obiekktivna, ocenjena od strokovniaka. Nai se pretirano ne hvalisa in priporočajo dela, kai tega ne zaslužijo, ne glede na to, kdo je delo napisal ali izdal.

6. Urednik »Učiteljskega Tov.« nai ne sprejema dopisov, s katerimi se pred javnostjo smešimo, n pr. »Učiteljica na deželi«.

7. Nai se v našem glasilu posveča večjo pažnio inozemskemu šolstvu in učiteljstvu.

8. Poročila o zborovanjih nai se držijo v najkrajših formah kai je aktualnega nai se poroča, drugo nai odnada.

Tovariš Arrizler je napisal tovariša predsednika, nai posveča pažnio, kako so nameščene nove učne moči, kdo ima dopust za kai in koliko časa.

H koncu se je sklenilo, da se vrši občni zbor meseca decembra in nato je tovariš predsednik zaključil zborovanje.

+ **Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj** je zborovalo dne 13. novembra v »Narodnem domu« v Mariboru ob navzočnosti 77 članov.

Ob otvoritvi pozdravi tov. predsednik zlasti na novo pristopivše člane tov. Dolar Zoro, Verdir Anico, Križnič Josipa in Vilmo Rottman.

Revizija članstva. Članstvo je brez ugovora vzel na znanje sklen odborove seie, kai se glasi: Vsak član ki ne poravnado 5. decembra 1926 svojih obveznosti, se po tem terminu oomni, da plača vse zaostanke do 5. januarja 1927. Po tem terminu bo društvo izterialo zaostanke po odvjetniku. V onomiru se nai